

že se v něm totiž provádí změna hospodářství s nízkým vzrůstem na hospodářství s vysokým vzrůstem, a správa může být proto svěřena jen skutečnému odborníku s vyšší státní zkouškou. Lichost tohoto důvodu byla prokázána slyšenými znalci a svědky. Poněvadž jiný důvod žalovaným udán nebyl a podmínky přeložení z trestu dle vlastního přednesu žalovaného tu nejsou, příčí se poukaz žalovaného ze dne 14. prosince 1918, nařizující přeložení žalobce z L. do D. od 1. ledna 1919, ustanovením § 32 služební pragmatiky ze dne 25. července 1905 a jest již z této příčiny žalobní prosba domáhající se výroku, že přeložení to jest nepřípustné a neúčinné, odůvodněna.

Čís. 653.

Vyřešiti otázku, předurčující rozhodnutí rozepře, jest soud i tehda povolán, když otázka dotýká se práva třetí osoby, jež není stranou rozepře. Mezitímní rozsudek o takovéto podružné určovací žalobě zůstává arcif bez vlivu na práva osoby třetí.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, Rv I 361/20.)

Žalobkyně domáhala se na žalované společnosti s r. o., by na základě podílu jí převzatého byla zapsána do knihy podílníků společnosti a by jí dovoleno bylo nahlížeti do knih. Ve sporu popřela žalovaná společnost, že žalobkyně jest majitelkou podílu, ježto prý polovici jeho převedla na Gustava P-a, načež žalobkyně učinila mezitímní návrh, by bylo určeno, že tvrzený převod podílu na Gustava P-a jest bezúčinným. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e určil, že převod polovice podílu na Gustava P-a jest bezúčinným pro nedostatek formy a žalobě vyhověl. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil a uvedl mimo jiné v důvodech: Žalobkyně byla oprávněna učiniti po rozumu § 236 c. ř. s. mezitímní návrh, aby její sporné právo rozsudkem na jisto bylo postaveno. Podmínkou návrhu takového jest: aby právní poměr nebo právo za rozepře staly se spornými, aby na jejich existenci nebo neexistenci zcela nebo z části záviselo rozhodnutí o žalobní prosbě a aby soud k rozhodování o mezitímním návrhu věcně byl příslušným. Námitky v posledním směru vzneseny nebyly. Právo žalobkyně stalo se za rozepře sporným následkem odporu strany žalované a na existenci sporného práva žalobkyně závislým jest rozhodnutí o žalobním žádání. Jsou tedy splněny veškeré podmínky mezitímního návrhu. Není však podmínkou takového mezitímního návrhu, aby právní poměr nebo právo, o něž se jedná, bylo bezpodmínečně mezi spornými stranami, poněvadž rozhodnutí o návrhu mezitímním jeví právní účinky jen mezi stranami.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci není opodstatněn. Dovolatelka trvá v podstatě na stanovisku, ve sporu hájeném, že nebyla sporem dosud rozhodnuta otázka, zda převod polovice společenského podílu žalobkyně na Gustava P-a jest bezúčinným a zmatečným,

a uznává tím sama, že právní poměr obou těchto osob, týkající se převodu tohoto podílu, jest pro tento spor předurčujícím. Ustanovení § 236 c. ř. s. připouští za tohoto předpokladu rozhodnutí o mezitímním návrhu na zjištění takového právního poměru již v rozsudku žalobu vyřizujícím, aniž by třeba bylo vyčkávatí o tom zahájení a rozhodnutí zvláštního sporu. Názor dovolatelky, že rozhodnutí o sporném právu neb právním poměru jest právoplatným i vůči třetím osobám, ve sporu nesúčastněným, jest mylný. Právoplatný rozsudek zakládá právo jen mezi spornými stranami, upravuje, ač není-li v zákoně jinak ustanoveno, pouze právní poměr mezi nimi, osob třetích se netýká. I když rozsudkem jest zjištěno, že převod polovice podílu žalobkyně na Gustava P. jest bezúčinným a že žalobkyně jest společnicí žalované firmy, týká se toto zjištění pouze právního poměru mezi žalobkyní a žalovanou, kdežto Gustavu P-ovi pokud se týče jeho právním nástupcům zůstává vždy volno dokázati, že společenského podílu žalobkyně řádně a právoplatně nabyli.

Čís. 654.

Objednatel může krýti se úhradní koupí dříve ještě, než prošla pro liknavého dodavatele dodatečná lhůta k plnění. Dle toho, zda dostojí dodavatel v dodatečné lhůtě svému závazku čili nic, bude úhradní koupě uzavřena v onom případě na účet objednatele, v tomto případě na účet dodavatele.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, Rv I 430/20.)

Dodavatel měl plniti dne 22. února 1919. Když však tak neučinil, udělil mu objednatel dopisem ze dne 12. března 1919 dodatečnou lhůtu do 31. března 1919, neuvedl však výslovně, které z práv čl. 355 obch. zák. zvolil, podotknuv pouze, že si ponechává všechna mu příslušející práva, zejména i právo, že bude se krýti na útraty dodavatele. Dopisem ze dne 29. března 1919 oznámil objednatel dodavateli, že bude svou potřebu jinde krýti a pak žádati rozdíl — pak-li nebude do 31. března 1919 plněno. Tato lhůta byla později prodloužena do 15. dubna 1919. Krycími koupěmi uzavřenými koncem března a průběhem celého měsíce dubna 1919 opatřil si objednatel zboží jinde. Ježto dodavatel ani ve lhůtě posléze stanovené neplnil, domáhal se objednatel žalobou náhrady konkrétní škody, vzešlé mu krycími koupěmi. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, jsa toho názoru, že nebyla řádně vykonána volba dle čl. 355 obch. zák. Odvolací soud vyhověl žalobě v podstatě z toho důvodu, že volba byla řádně provedena a to dopisem ze dne 29. března 1919; dodatečné lhůty uznal pak přiměřenými.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání poukazuje k tomu, že úhradní koupě byly provedeny již 21. března 1919 a 10. dubna 1919, tedy před uplynutím dodatečné lhůty, že tedy poskytnutí dodatečné lhůty nemělo významu a že proto neměla žalobkyně práva krýti se koupěmi těmito na účet žalované. Jak ze zjištění rozsudku odvolacího soudu vidno, byly úhradní koupě provedeny 2. a 10.